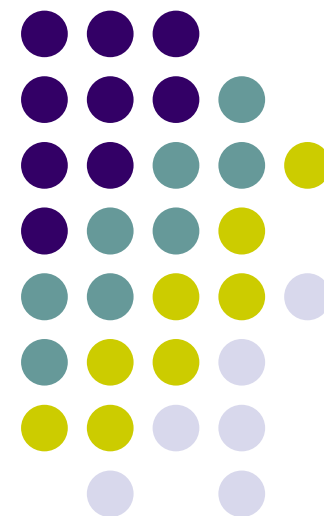

Evropské mezinárodní právo soukromé/1

JUDr. Klára Svobodová

Program přednášek I

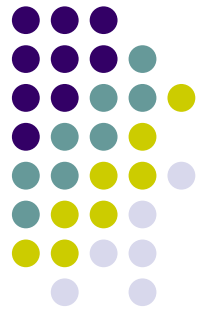
- 23.9.2008 - Úvod do MPS
- 30.9.2008 - Úvod do MPS
- 7.10.2008 - Evropský justiční prostor – pojem, vývoj prameny
- 14.10.2008 - Mezinárodní pravomoc – Brusel I
- 21.10.2008 - Uznání a výkon rozhodnutí – Brusel I
- 4.11.2008 - Uznání a výkon rozhodnutí – EET, EPR, drobné pohledávky
- 11.11.2008 Právní pomoc, veřejná listina, doručování

Program přednášek I

- 18.11.2008 - Problematika rozhodného práva – Římská úmluva, Řím I
- 25.11.2008 - Problematika rozhodného práva – Řím II
- 2.12.2008 - Rodinné a manželské vztahy – rozhodné právo, pravomoc, uznání a výkon
- 9.12.2008 - Insolvence
- 16.12.2008 – Ochrana spotřebitele v MPS

Podmínky zkoušky

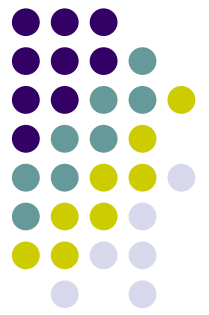
- Seminární práce
- Písemný test (ANO/NE)

Literatura

- Rozehnalová, N. Gonsorčíková, M.: *Vybrané problémy mezinárodního práva soukromého a procesního – řešení sporů* (multimediální učební text), MU, Brno, 2004
- Elektronická publikace Evropské mezinárodní právo soukromé (v průběhu semestru)
- Materiály k jednotlivým přednáškám v interaktivní osnově

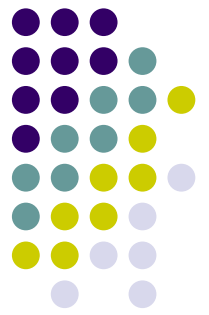
Co je mezinárodní právo soukromé?

- Příklad 1

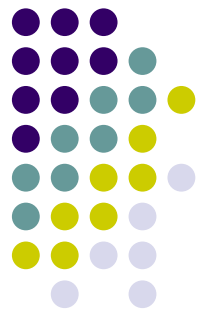
Obchodník z ČR a obchodník z Německa uzavřeli kupní smlouvu. Český prodávající dodal zboží, ale při prohlídce bylo zjištěno, že zboží nemá požadovanou kvalitu. Kupující odmítl zboží převzít a zaplatit kupní cenu. Prodávající tvrdí, že zboží bylo při odeslání v pořádku a problémy vznikly v důsledku špatné přepravy.

Co je mezinárodní právo soukromé?

- *Ve kterém státě lze žalovat druhou stranu?*
- *Jakým právem se budou řídit otázky: o jakou smlouvu jde, zda je smlouva platná, zda došlo k porušení smlouvy atd.?*
- *Co se bude dít s českým rozhodnutím, pokud bude žádáno o jeho výkon v Německu nebo pokud bude žádáno o výkon německého rozhodnutí v ČR?*

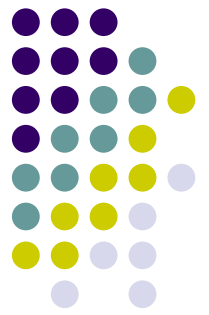
Co je mezinárodní právo soukromé?

- Příklad 2

Manželé, z nichž jeden má českou státní příslušnost a druhý slovenskou, žijí v Bruselu. Manželé se chtějí rozvést.

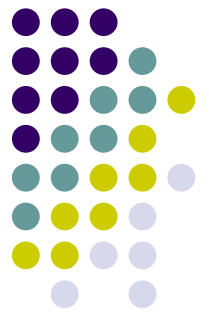
Co je mezinárodní právo soukromé?

- Příklad 3

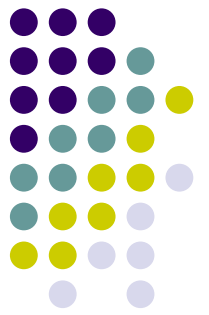
Občanka ČR se provdala za rakouského státního příslušníka. Po svatbě žili nejprve ve Vídni, poté se přestěhovali do Prahy, kde se jim narodila dcera. Otec od rodiny následně odešel a vrátil se do Vídně. Matka zůstala s dcerou v Praze. Chce podat návrh na rozvod a svěření dítě do péče.

Co je mezinárodní právo soukromé?

- Příklad 4

Český občan žil posledních 15 let ve Španělsku, kde zemřel a zanechal dědictví – nemovitost, peníze na účtu atd. Dědicové žijí v ČR.

Mezinárodní právo soukromé

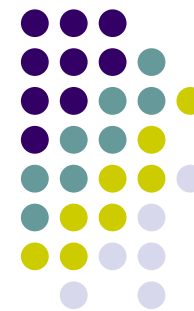
- samostatné, zvláštní odvětví právního řádu
- součást právního řádu každého státu – každý stát má svoje mezinárodní právo soukromé

„Soubor právních norem upravujících soukromoprávní vztahy s mezinárodním prvkem, včetně právních norem upravujících postup soudů a jiných orgánů či účastníků a vztahy mezi nimi vznikající v řízení o soukromoprávních věcech, v němž je obsažen mezinárodní prvek.“

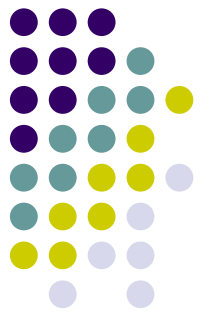
Soukromoprávní vztahy

- Vztahy práva občanského, obchodního, rodinného, pracovního
- !!!!!!! Veřejnoprávní vztahy nespádají do předmětu MPS

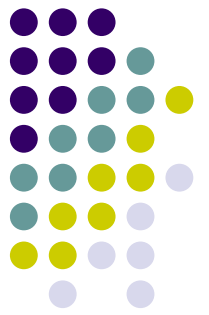
Mezinárodní prvek

- Může být dán u:
 - 1) Subjektu právního vztahu (státní příslušnost, bydliště, sídlo, domicil, místo podnikání)
 - 2) Skutečnosti právně významné pro vznik a existenci právního vztahu (místo učinění právního úkonu, místo plnění)
 - 3) Předmětu právního vztahu (poloha nemovitosti)
 - 4) Právního vztahu, který právně souvisí či je závislý na jiném právním vztahu, který se řídí cizím právem (ručení)

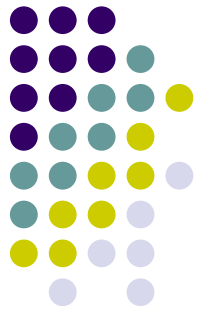
Součásti MPS

- Mezinárodní právo soukromé
- ❖ Určování právního režimu soukromoprávních vztahů s mezinárodním prvkem
- ❖ *Které právo je rozhodné pro daný vztah?
Jakým právem se daný vztah řídí?*
- ❖ Dva základní způsoby – dvě základní metody – přímá, kolizní

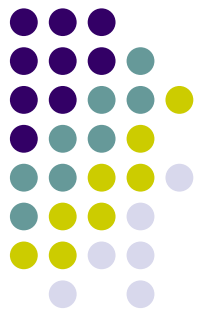
Součásti MPS

- Mezinárodní právo procesní
- ❖ Mezinárodní pravomoc – soudy kterého státu jsou oprávněny projednat spor vyplývající ze soukromoprávního vztahu s mezinárodním prvkem?
(Kde se mohou strany soudit?)
- ❖ Uznání a výkon cizích rozhodnutí – jaké účinky má rozhodnutí na území jiného státu než státu vydání, jak je s ním třeba nakládat?
- ❖ Právní pomoc – spolupráce soudů různých států při řešení sporů s mezinárodním prvkem

Prameny MPS

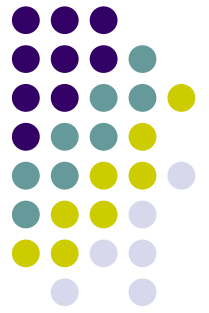
- Vnitrostátní předpisy
- Mezinárodní smlouvy
- Komunitární právo

Vnitrostátní předpisy

- Zákon č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním
 - ❖ Kolizní část – určování právního režimu
 - ❖ Právní postavení cizinců
 - ❖ Procesní část – mezinárodní pravomoc, uznání a výkon
- > kodex MPS
- > použití omezováno v důsledku existence komunitárních předpisů

Mezinárodní smlouvy

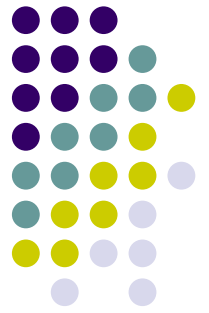
- mnohostranné x dvoustranné
- unifikuující kolizní normy x unifikuující přímé normy
- o právní pomoci
- v oblasti rozhodčího řízení
- v oblasti obchodu a hospodářských styků
- v oblasti mezinárodní přepravy
- v oblasti ochrany autorských a průmyslových práv
- o diplomatických a konzulárních stycích

Komunitární předpisy

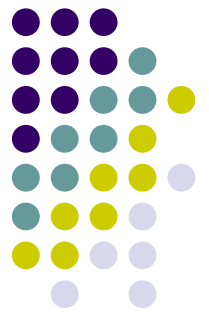
- 1.5.2004
- Právo ES x právo EU
- Evropský justiční prostor, soudní spolupráce v civilních věcech, evropské mezinárodní právo soukromé
- Primární právo (článek 65 SES), sekundární právo (nařízení, směrnice), subsidiární smlouvy, rozhodnutí Evropského soudního dvora

Kolize pramenů MPS

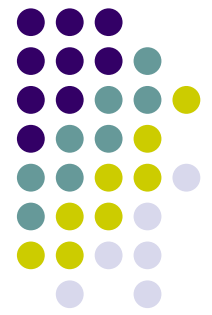
- vnitrostátní právní předpis x mezinárodní smlouva
- vnitrostátní právní předpis x akt komunitárního práva
- mezinárodní smlouva x mezinárodní smlouva
- mezinárodní smlouva x akt komunitárního práva

Vnitrostátní předpis x mezinárodní smlouva

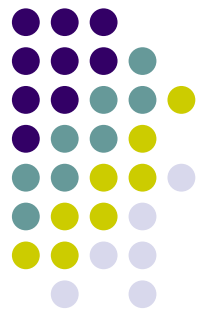
- článek 10 Ústavy -> aplikační přednost
- mezinárodní smlouva
- ČR je touto smlouvou vázána
- k ratifikaci dal souhlas Parlament
- mezinárodní smlouva je vyhlášena
- mezinárodní smlouva stanoví něco jiného než vnitrostátní předpis

Vnitrostátní předpis x akt komunitárního práva

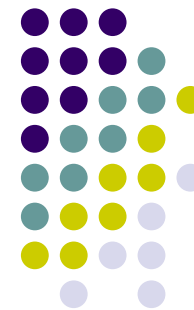
- vyplývá z práva ES -> judikatura ESD
 - zásada přednosti (aplikační přednost)
- > rozhodnutí ESD ve věci *Costa v E.N.E.L.* č.
6/64

Mezinárodní smlouva x akt komunitárního práva

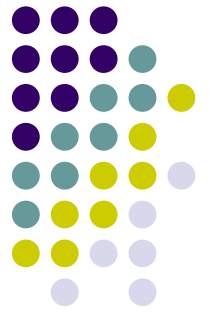
- není obecné pravidlo
- obvykle upraveno výslovně v komunitárních předpisech

Konflikt konvencí - 1

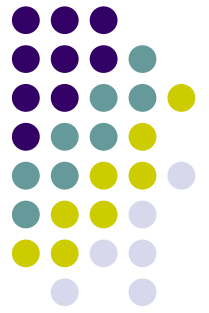
- oba státy jsou vázány jednou smlouvou, pouze jeden z nich je vázán druhou smlouvou => smlouva, kterou jsou vázány oba státy
- oba státy jsou vázány dvěma smlouvami =>

Konflikt konvencí - 2

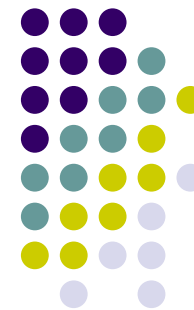
- vztah obou smluv je výslovně upraven alespoň v jedné z nich => zdánlivý střet
- vztah smluv není upraven ani v jedné z nich -
 - > Vídeňská úmluva o smluvním právu (15/1988 Sb.)

Konflikt konvencí - 3

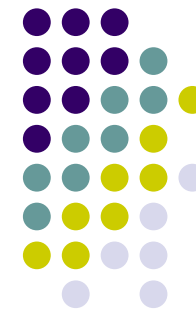
- smlouvy se týkají téhož předmětu:
 - > lze je použít současně => použití obou – pravidlo maximální účinnosti
 - > nelze je současně použít => *lex posterior derogat legi priori*
- tentýž předmět (stejné právní vztahy, stejný typ norem)

Konflikt konvencí - 4

- smlouvy nemají tentýž předmět => lex specialis derogat legi generali
- kritéria speciality:
 - > úžeji vymezený okruh právních vztahů
 - > menší počet smluvních stran
 - > přímé normy
 - > snadnější dosažení výsledku

Konflikt konvencí - 5

1.	vztah smluv je v nich upraven	zdánlivý střet		
2.	vztah smluv v nich není upraven	mají tentýž předmět	je možné je použít současně	maximální účinnost
			není možné je použít současně	lex posterior
		nemají tentýž předmět	lex specialis derogat legi generali	